

NÉPI EGYSÉG

Megszűntetik a kartell-
lokat — A pénzügy-
miniszter a Jegybank sze-
repéről — Megindult a
repülő postaforgalom

Ráéves küzdelem

A budapesti „Szabad Nép” írja:

A hosi múltú Madosz-ból kibontakozott Magyar Népi Szövetség két éves küzdelme első percétől kezdve több fronton vívott harcok szakadatlan sorozata volt. Az induláskor még csekély erőket mély történelmi felelősségtudattal és biztos valóságérzékkel az egyes frontszakaszokra megfelelően elosztani, sokszor — ha rendezetten is, de mégis — visszavonulni és kellő időben előrelendülni: ez volt a Magyar Népi Szövetség felülmúlhatatlan politikai művészete. Nyíltan folyt ez a harc, az egész magyarság és az egész romániaság szemeláttára, harc a magyar közömbösség és a magyar illúziók ellen, a magyar fásúltság és reménytelenség ellen, harc a magyarság bizalmáért, magyar optimizmusáért, harc a demokrácia megértéséért és ugyanakkor harc a magyarság sorainak megtisztításáért.

A román demokrácia aggodó figyelemmel, testvéri együttérzéssel kísérte ezt a nehéz küzdelmet. Sokszor támadtak kételyei, néha úgy látta, hogy az erdélyi román reakció elleni harcban a Magyar Népi Szövetség egyoldalú buzgósággal veszi ki a részét. Ilyenkor a Magyar Népi Szövetségnek román barátai értetlenségével is meg kellett birkóznia.

Végül a nagy vízgán, a választásokon, a Magyar Népi Szövetség minden barátai kétkedésre és elleneséges lekicsinyítésre világos választ adott: a Magyar Népi Szövetség már túlnőtt azon, hogy a romániai magyarságnak csak képviselője, nemzetiségpolitikai szervezete legyen, a Magyar Népi Szövetség maga a romániai magyarság.

Most új harcok, új feladatok előtt áll a Magyar Népi Szövetség. A választáson kivívott egységet megőrizni és megerősíteni, ez a központi feladat.

A magyar népesség háromnegyed része földműves. Még fennáll a veszély, hogy az egymás kezére játszó román és magyar reakció szembefordítja a munkássággal. Ezt a veszélyt a Magyar Népi Szövetség olyan mértékben tudja elhárítani, amilyen mértékben a magyarság jogegyenlősége megismosodik s az egyenrangúság tudata áthatja politikai, gazdasági és kulturális életének minden területét. A magyarság nemzeti érzelmét is a demokrácia szolgálatába tudta állítani a Magyar Népi Szövetség. Demokratikus hitét és erejét meg fogják szilárdítani a látható és kézre fogható megvalósítások, mégha azok, az ország mostani nehéz gazdasági helyzete folytán, csak lépésről-lépésre történhetnek is.

Vitathatatlan, hogy az erdélyi magyarság a román demokrácia egyik legerősebb, legbiztosabb alátámasztása a román közvéleményben a választások óta egyre jobban tudatosodik, hogy megbecsülésre érdemes olyan fegyvertársat ka-

A megyefőnökök kötelességévé tette a belügy-miniszter az inségesek hathatós megsegítését

(Bukarest. Agerpres) — Teohari-Georgescu belügyminiszter tegnap a közigazgatási vezérfelügyelők országos értekezletén elnökölt. Ugyancsak ő zárta be a megyefőnökök most megtartott értekezletét is. A belügyminiszter ezalkalommal beszédet intézett az ország megyefőnökeihez, amelyben többek között leszögezte, hogy az értekezlet célja a háborús pusztítások, de főként az utóbbi két esztendő aszálya miatt válságos helyzetbe került ország népének

helyzetén való segítés módjaitalak megvitatása volt.

— Meg kell találnunk a módját annak — mondotta Teohari-Georgescu —, hogy a súlyos helyzetbe került népen hathatósan segítsünk. Az aszály által előidéztet helyzetet a reakció ügynökei is súlyosbítják, akik különösen vidéken a kormány ellen izgatnak és több-kevesebb sikerrel megakadályozták, hogy a gazdagabb vidékekről eszközölt gyűjtések eredmé-

nyét a szegény vidékekre eljuttassák.

A belügyminiszter végül felszólította a megyefőnököket, hogy minden lehető kövessenek el a termények összegyűjtésére és annak a rendeltetési helyére való szállítása érdekében, mert a nép sok helyen már az éhséggel küzd.

Ennek a célnak az érdekében mindenki, aki közhivatal élén áll, érezze magát mozgósítva és éjt nappal téve dolgozzon a nép megmentésén.

A Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbizottsága két napon át tartó értekezleten tárgyalta meg kérdéseinket

(Kolozsvár) — A Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbizottsága Kurko Gyárfás elnökletével kétnapos értekezletet tartott s megvizsgálta a romániai magyarság időszerű kérdéseit.

Az értekezleten Gaál Gábor egyetemi tanár javaslatokat olvasott fel a MNSZ belső szervezeti megerősítése, a romániai magyarság demokratikus közszellemének kialakítása tárgyában. A javaslatot a végrehajtóbizottság magáévá tette s elhatározta, hogy — az elmúlt év politikai eredményeire támaszkodva — az új esztendőben gazdasági életünk megalapozását tűzi ki célul az egész romániai magyarság elé s minden magyar erőt mozgósít a termelés fokozására, szövetkezeteink felkarolására, meglévő gazdasági intézményeink üzemképessé való tételére, valamint új gazdasági intézmények létesítésére. E nagy feladat érdekében a végrehajtóbizottság minden romániai magyar lakost felszólít, hogy tagdíjának befizetésével tegye gazdaságilag erőssé a Magyar Népi Szövetséget.

Részletesen foglalkozott az értekezlet a központi gazdasági ügyosztály újjászervezésével és a romániai magyar gazdasági életnek a magyar szövetkezeti központokkal való szoros összehangolásával. A gazdasági

újjászervezéssel kapcsolatban a végrehajtóbizottság élesen bírálta és megkérdőjelezte azokat a nemzetközi üzérkedőket, akik a korrupcióna támaszkodva, kihasználják Románia és Magyarország háború utáni gazdasági gyengeségét s a két ország közötti árucseréforralommal kapcsolatosan a visszaélések sorozatát követték el mindkét ország kárára. Tekintve, hogy a román-magyar árucseréforralomban gazdaságilag a romániai magyarság is érdekelt, az országos végrehajtóbizottság sürgetően határozta el követel. Fülöp Sándor és társainak gazdasági vállalatai ellen.

Az ország általános gazdasági helyzetével foglalkozva, a végrehajtóbizottság örömmel üdvözölte a kormány törekvéseit a gazdasági élet helyreállítására s a maga részéről a romániai magyarság felhívja arra, hogy mindenki a maga munkahelyén vegyen részt teljes erejéből a termelés fokozásában és a szabotáló vagy korrumpáló elemek teleplezésében.

Az újjászervezett gazdasági ügyosztály legelső feladatául a végrehajtóbizottság a jól bevált magyar szövetkezeti hálózat védelmét jelölte ki azokkal a gazdasági tényezőkkel szemben, amelyek a magyar szövetkezetek rovására terjeszkedve, a terményszolgáltatások során megmen-

gedett üzleteikkel súlyos károkat okoztak nemcsak a magyar népnek, hanem az ország gazdaságának is.

Az egyes ügyosztályok jelentése során a végrehajtóbizottság tudomásul vette az önálló művészeti ügyosztály létesítését, amely a magyar színművészet, zene, képzőművészet, film, rádió, irodalom és műemlékvédelem kérdéseit karolja fel.

Előtérbe került a magyar ifjúság kérdése. Lőrincz László ügyosztályi jelentése alapján vita indult az ifjúsági tennivalókról s a végrehajtóbizottság elhatározta, hogy ifjúságunk demokratikus nemzeti szellemében való nevelése érdekében országsszerte elősegíti az egységes magyar ifjúsági mozgalom kialakulását. Ez a mozgalom összhangba hozza a munkás, földműves és értelmiségi ifjúságot s új, élményadó módszerekkel cselekvőleg bekapcsolja ifjúságunkat a társadalmi újjáépítésbe. Az ifjúsági bizottság felhatalmazást kapott arra, hogy „Magyar Ifjúság” címen lapot indítson.

A végrehajtóbizottság a női bizottság jelentése alapján részletesen foglalkozott a magyar női társadalom kérdéseivel is és utasította a MNSZ minden szervezetét, hogy teljes erejével támogassa a magyar nők mozgalmát.

A Romániai Magyar Segélyező Bizottság gyűlési engedélye leírt s a végrehajtóbizottság kimondotta, hogy a bizottságot a számadások lezárására hívja fel s munkakörét a MNSZ központi szociális bizottságára hárítja át. Ugyanakkor felhatalmazta a központi szociális bizottságot, hogy népegészségügyi intézkedések során ösztönözni látszan olvany magyar orvosnőhallgatók számára, akik tevékeny részt vállalnak a népegészségügy újjászervezése terén. Az aszálysújtotta Székelyföld megsegítésével kapcsolatban a végrehajtóbizottság leszögezte, hogy a MNSZ szociális bizottságai, valamint a székely megyék képviselői bekapcsolódtak az aszálysújtotta vidékek segélyezésére alakult állami szervbe és részt vesznek a román-magyar gazdasági tárgyalásokban is a magyar tengeri behozatalának biztosítása érdekében.

Magyar-jugoszláv vámszövetség

(BUKAREST) — A román rádió jelentése szerint magyar politikai körökben egyre többen beszélnek a magyar-jugoszláv vámszövetség lehetőségéről. Egyes külföldi híradások szerint Nagy Ferenc magyar miniszterelnök a napokban a magyar-jugoszláv határon megbeszéléseket folytatott volna Petrovics jugoszláv kereskedelmi miniszterrel. A megbeszélések tárgya a magyar-jugoszláv vámszövetség megvalósítása lett volna. Ugyancsak ezekből a körökből nyert értesülések szerint a magyar-jugoszláv vámszövetséghez csatlakoznának a többi Duna-menti államok is.

pott benne, amelyre a gazdasági és politikai demokrácia továbbépítésében biztosan támaszkodhat. A romániai magyarság viszont,

demokratikus ereje és tiszta szándékai tudatában bizalommal tekint román szövetségesei felé.

Soltész Pál

Felelős szerkesztő: KURKO GYÁRFÁS
Előfizetési díj egy hónapra 10.000 lej.
KEZIRATUKAT NEM OLVÁNK MEG

— A BRASSÓI NYUGDIJASOK EGYESÜLETE UDVOZLI A „NÉPI EGYSÉG”-ET. A brassói nyugdíjasok egyesületének vezetősége átiratában boldog újévét kíván a „Népi Egység” vezetőnek és munkatársainak, egyben köszönetét és elismerését fejezi ki azért, hogy a nyugdíjasok az állam volt tisztviselői, érdekeit igyekezett előmozdítani közleményeivel.

— VILLÁMVONATOK A DIÁKOK SZÁMÁRA. — (Bukarest) — Az államparasutak vezérigazgatója január 16, 17, 18. és 19-én minden napra villámvonatokat állított be, amelyekhez két külön kocsi is kapcsolnak a szünetidőre visszautazó diákok számára.

— A BRASSÓI ZSIDÓ DEMOKRATA SZÖVETSÉG január 15-én a következő üléseket tartja a Szabadság-téri helyiségében: délután 4 órakor a női csoport ülése, este 6 órakor pedig teljes heti ülés.

— A BRASSÓI MAGYAR NÉPI DALÁRDÁ pártoló tagjai 1947. január 18-án, szombaton délután 4 órai kezdettel gyermekműsorral egybekötött teadélután rendeznek a MNSZ székházában egyesületi célokra. A pártoló tagok és érdeklődők pártfogását kéri a rendezőség.

— A SZEPTEMBER VÉGÉN című filmet csütörtök délután fél 5 óráttól kezdve a sepsiszentgyörgyi Népvédelem-árkosai árvaházának javára pergetjük 1000 és 3000 lejes helyárúkkal.

— A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG Brassó városi szervezetének vezetősége kéri a Brassóban lévő munkakeresőket, bármilyen foglalkozású legyen, nő vagy férfi, jelentkezzenek összeírás végett a Magyar Népi Szövetség székházában, Mester-utca 16. Ugyanígy kériük a munkakeresőket, akiknek szükségük van bármilyen ágban munkásra vagy munkánőre (háztartási alkalmazott vagy más) jelenítse be ebbeli igényét szintén a fenti címen délelőtt 9–11-ig.

— A SEPSISZENTGYÖRGYI NÉPVÉDELEM január 25-én a helybeli 3-as vadászszázadaljával együtt kivételes színvonalú művészeti rendez. A művészeti iránt város-szerte óriási érdeklődés nyilvánul meg.

— TÉLEN LESZ A „NYÁRI” NAGYVAKÁCIÓ. A Nemzetnevelésiügyi Minisztériumban különleges bizottság tanulmányozza az új iskola reform kérdését. Arról tárgyalnak, hogy 1947. szeptember 1-től kezdődően az iskolai év első harmada december 15-ig fog tartani, majd nagy vakáció következik s a tanítást újból csak március végén, vagy április elején fogják ismét kezdeni. Ez azt jelenti, hogy az iskolai évet a téli hónapokról áthelyezik a nyári hónapokra.

— AZ ÁRKOSI ÁRVÁHÁZ vezetősége január 19-én este 9 órakor kórasar bált rendez a község háza nagytermében.

— AHO! 100 FOKOS HIDEGET ALLITANAK ELŐ. A Szovjetszövetség hűtőipari intézetében laboratóriumot létesítettek a 100 fokos hideg előállítására. Ezt a hőmérsékletet vázozószerek előállítására használják. Az intézetben felhasználják a fagyasztóknál csekély energiával felhasználásával állandó alacsony hőmérséklet előállítását teszi lehetővé.

— Szólóelőadás a sepsiszentgyörgyi Brassóban. Szerdán: Schuster, Kapu utca 56. és Kugler, Hosszú-utca 73. — Csütörtök: Sianu, Lópiac 8. és Voith, Vasut-utca 53.

2. NÉPI EGYSÉG jan. 16

A cseléd nem kiszolgáltatott rabslolga többé

Törvény szabályozza a háztartásbeli alkalmazottak jogait és kötelességét

(Sepsiszentgyörgy) — A hivatalos lap 206. számában jelent meg a 711. számú törvény, amely szabályozza a cseléd tartók kénye-kedvének eddig kiszolgáltatott háztartásbeli alkalmazottak jogait és kötelességét. A szobanforgó törvényből alább közlünk néhány fontosabb rendelkezést.

A törvény szerint minden háztartásbeli alkalmazottnak heti két szabad délutánhoz van joga délután 2 órától esti 9 óráig, ezenkívül heti 24 óra szabadidőhöz, amelyet a munkaadóval történő megállapodás szerint

egyszerre, vagy részletekben vehet ki magának az alkalmazott.

A nyolc órán felül dolgozott időt a munkaadó a szokásos díjszabás szerint fizeti. Edénytörését és hasonlóért a munkaadó nem tarthatja vissza az alkalmazott bérét, sem egyéb ingóságát.

A 8 napi próbaidő letelte után a munkaadó köteles saját költségén munkakönyvet csináltatni és minden hatóságán bejelenteni az alkalmazottat.

A háztartásbeli alkalmazottnak jo-

ga van valamennyi szakszervezeti gyűlésbe eljárni. Ebben a munkaadója nem akadályozhatja meg.

A törvény a háztartásbeli alkalmazottak fizetését a következőképpen szabta meg: 100.000 lej havifizetés annak, aki csak takarít, aki ezenfelül főz is, annak 200.000 lej havifizetés jár és aki a mosást is elvégzi, havi 250.000 lej.

Azt a munkaadót, aki a háztartásbeli alkalmazottakra vonatkozó törvényt megszegi, 50-től 500.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújta a törvény.

A hadirokkantak is egyenjogúak!

(Csikszere, a N. E. tudósítójától.) — Az IOV Csik hadirokkantjai részére 100 rend ruhát küldött, amely a Népvédelem kerésztől most került kiosztásra. A csiki járás hadirokkantjai részére szerdán osztották ki a ruhákat. Az ezalkalomból rendezett ünnepséget Részegh Viktor nyitotta meg, felhívta a megjelent hadirokkantokat, hogy kérésüket mielőbb adják be a Népvédelemhez, minthogy a kormány az északerdélyi rokkantakat a többi résznek rokkantjaival egyenlő elbánásban részesíti s ez sok újabb előnnyel jár, amelyet nem szabad kihasználatlanul hagyni.

Utána Vargha István titkár hangoztatta, hogy a kormánynak köszönhető, hogy a székely hadirokkantak, hadiövezetek és árvaik eddig is rengeteg segítséghez jutottak, majd pedig a hadirokkantak részére kiosztották a ruhákat.

Itt említett meg, hogy a közel-mulban mintegy 60 gyermeket részesítettek védőoltásban. Adler Miklós dr. sajnálattal állapítja meg, hogy a szülők nagyrésze óvakodik gyermekeit védőoltás alá adni, holott az oltás sok esetben a gyermekek életét jelenti.

Gyógyszert és gépkocsit kaptunk

(Bukarest. Agerpres) — A Transilvania motorshajó Marseillesből jövet tegnap futott be a constancai kikötőbe. A román hajó nagymennyiségű gyógyszert, valamint sok gépkocsit hozott magával, amelyek kirakodása megkezdődött.

Itt írjuk meg, hogy ugyancsak a napokban érkezett meg első amerikai úttjáról az Ardealul nevű román hajó is, amely Odesszában rakodott ki. Itt a hajón néhány apróbb javítást végeznek, majd előreláthatólag február elején ez is hazatér a constantai kikötőbe.

Tanoncoktatók figyelmébe

(Kolozsvár) — A MNSZ központja felhívja az északerdélyi olyan magyar tanítvány tanonciskolák azon tanerőit, akik 1940. augusztus 30. és 1944. október 25. között a magyar hatóságoktól tanonciskolákhoz végleges kinevezést kaptak, hogy a besoroláshoz szükséges eredeti okmányait és

azoknak egy-egy másolatát legkésőbb 1947. január 14-ig küldjék be a MNSZ központjába, Kolozsvár, Regina Maria 16. I. em. 11. szoba. Aki nem küldi be iratait január 14-én déli 14 óráig, azoknak esetlegesen besorolásáért a MNSZ felelősséget nem vállal.

A brassói „Encián” Testnevelő Egyesület legújabb bemutatkozóelőadásán is megállta helyét

(BRASSÓ) — Az egyetlen testnevelő egyesület Brassóban az „Encián” Turista és Testnevelő Egyesület, amely széles keretben a tömeges testnevelésével foglalkozik. Szorosabban kiképez, kinevel a különböző testnevelési ágakban csoportokat, túlnyomórészen az ifjúság köréből, azután újabb, meg újabb csoportok kiképzéséhez, neveléséhez fog. Munkája eredményéről időnként egy-egy bemutatkozó előadás keretében számolt be a nagyközönségnek.

A brassói Redut nagytermében szombaton este rendezett legújabb bemutatóján az „Encián” nagyrészt új emberekkel, helyesebben ifjakkal és gyermekekkel állt ki, akiket nemrég toborzott és fogott be nevelő munkájába az odaadó lelkes testnevelő, Csecegy György olimpián irányításával.

Tornabemutatót és a nemrég szintén nagybemutatót kísértélődtő leány-csoport ütemes torna- és ténchennutatóját láttuk az Encián szombati estéjén. Akik a tömeges testnevelés

sének ügye érdekelt, elégtétellel állapította meg ezen a bemutatkozó előadásán, hogy hiszen a korszerű szemlélet, nem egyéni mutatószámok figyelembe vételénél, hanem a csapat teljesítményén volt a hangsúly.

A leánycsoport testgyakorlati és táncszáma a korszerű szemléletet jelezte. A közönséget meglepte a leánycsoport és a gyermektornászok gyors előmenetele.

Egyetlen egyéni látványos szám volt. Bida Nicu hatados világító buzoqánygyakorlatot teljesen elsőteltt színpadon. Az „Encián” e népszerű társának szereplése élő bizony-sága annak, mennyire meg állították és a magyar-román testvéri megértés és együttműködés.

Háromszéken is megalakul a Bolyai Demokratikus Diák-szövetség

(Sepsiszentgyörgy) — A Bolyai Demokratikus Diák-szövetség Háromszék városi tagozata alakuló gyűlést 1947. január 16-án 12 órai kezdettel tartja Sepsiszentgyörgyön a Magyar Népi Szövetség székházában (Lenin-u. 5. sz.).

Felkérjük a megye területén lévő egyetem hallgatóit, hogy a BDDSZ alakuló gyűlésén jelenjenek meg. A gyűlés napirendje a következő: A BDDSZ megalakulása, Elvölég megválasztása, Szövetkezeti cikkek igénylése (a Bolyai Demokrata Diák-szövetség a vidéki hallgatóknak is bír juttatni a Victoria Diák-szövetkezeit) árúkból, amennyiben a Diák-szövetség megyei tagozatainak vezetőségei egy részletes, aláírással ellátott névjegyzéket juttatnak el a Diák-szövetség vezetőségéhez. Jelenleg férfi és női ruha és kabát szövet, később sárgavászon, inganyag, harisnya stb. kapható. A megyéből származók szociális helyzetének megtér-gyalása. A megye kulturális életében való részvétel. Általános problémák.

A nép nevében

KÉRDEZZÜK, hogy most, amikor a szivnivaló árát négyeszeresére emelték fel, amikor a dohánygyár úgy ontja az árut, mint boldog békében, a CAM miért szállította le a kismember adagját a felére? Hiszen jól tudjuk, hogy fél Európa román cigarettát szív. Azt is tudjuk, hogy például svéd koronával a svédek játsza fizetik meg azt a cigarettát, amit itthon a szabott fizetésű dolgozó sehogyan sem tud megfizetni. Kérdezzük, hogy melyik az a hatóság, amelynek kötelessége lenne erőlyes kézzel belenyulni ebbe a kelevénybe? És ha nem nyul bele, kérdezzük, miért?

KÖVETELJÜK, hogy az illetékesek végre teremtsenek rendet ezen a téren. Csupa dolgozó kisemberről van szó, magáról a népről. Elvárjuk, hogy hatóságaink vezetői a nép érdekeit tartsák a szemük előtt.

MOZGÓK MÜSORA

BRASSÓ

Aro: Gentry fészek (magyar). — Asta: Elemen dala. — Capitol: Idegen sors. — Corso: Fény és árnyék (magyar). — Lumina: A márkí fia. — Redut: Stan és Bran mint oxfordi diákok. — Scala: A partizánok harca. — Romania Liberă: Pista tekintetes úr (magyar).

SEPSISZENTGYÖRGY

Szeptember végén (magyar).

● Sepsiszentgyörgyön hirdetéslelet továbbra is feleves Zeke László meg-bizottunk. (Piacér 10. szám)

Alexandrinai pénzügyminiszter az államosított Jegybank szerepéről

(Bukarest) — A Nemzeti Bank államosításáról szóló törvény értelmében — mint már korábban jelentettük — kineveztek és beiktatták a Nemzeti Bank új igazgatóját. A beiktatásai kapcsolatban Alexandrinai pénzügyminiszter nyilatkozatot tett. A nyilatkozat szerint az államosított Nemzeti Bank a hitelpolitika új irányában: a nemzetgazdaság szükségletei értelmében fog működni.

— Az államosítás — mondotta a pénzügyminiszter — nem érinti a Jegybank önállóságát. A Jegybanknak teljes szabadsággal és önállósággal kell rendelkeznie a kormánnyal szemben, hogy feladatát kellően teljesíthesse. Az államosítás nem jelenti azt, hogy a kormány, vagy a pénzügyminisztérium a Jegybankot csak mint alárendelt szervet tekintheti, amely a neki szükséges pénzügyi eszközöket szállítja.

— A Nemzeti Bank — folytatta a miniszter — csorbítatlan meg-

őrzi hatáskörét s az új igazgató-ság elsőrendű feladata hogy ezt a függetlenséget minden eszközzel megőrizze.

A hitelpolitikáról beszélve a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a hitelnyújtás tekintetében két parancsoló érvet kell figyelembe venni. Az egyik a nemzetgazdaság fontos szükségleteinek kielégítése. A másik az, hogy termelő és ne fogyasztási hitelek nyújtassanak. A Nemzeti Banknak ugyanakkor örökönie kell azon, hogy a hiteleket a Gazdasági Főtanács utasításai értelmében ossza szét. A Gazdasági Főtanács utasításai viszont a nemzetgazdaság érdekeiértelmeinek fontosságai sorrendjén fognak alapulni.

A pénzügyminiszter azután a Nemzeti Banknak arról a jogáról beszélt, hogy utasításokat és utabiztosításokat nyújthat az ország többi pénzintézeteinek. Ez természetesen nem jelenti azt — mondta a pénzügyminiszter —, hogy a

NB. beleavatkozhatik a bankok ügyvitelébe, amely ezután is azok vezetőinek hatáskörébe tartozik. A NB. nem egyes esetek, hanem általános elvek elbírálására hivatott s így kell felfognia irányítói szerepét.

Ugyancsak ez alkalommal beszédet mondott dr. Mosoiu Tiberiu, a Nemzeti Bank kormányzója is. Miután kimutatta, hogy a RNB és az állam között már korábban is szoros kapcsolatok állottak fenn felhívta a figyelmet arra, hogy míg más Jegybankoknál a visszlezszámítási ügyletek a teljes forgalomnak átlag csak 5%-át, addig nálunk 94,6%-át képezték. Ez is bizonyítja, hogy a RNB a román hitellelet természetes irányítója.

Mégis az államosítás nem változtatta meg sem a Nemzeti Bank felépítését, sem annak szerepét. Ezért a NB új korszaka a megelőző korszak folytatásaként tekintendő — fejezte be nyilatkozatát a bankkormányzó.

szert, amelyben élt és írt. Ellenség volt, aki rombolni akart, hogy aztán egy újat, jobbat építhesse. Most éppen építenie kell az újat, a jobbat. Bírálataival, kifogásaival, támadásaival is építenie kell. Úgy kell tehát bírálania vagy támadnia, hogy erődök — az olvasók előtt is erődök — demokráciát építő forró lendülete. Új feladat ez. Azt is mondhatnánk, hogy szinte új mesterségbeli tudást követel. De sürgős megoldásra váró feladat, mert sajtok így lassan-lassan eltávolítja s nem egyre közelebb hozza tömegeinket a demokráciához. Vagy fordítva: a demokráciát a tömegekhez.

Talán egy új, fiatal gárdát nevelő főiskola, vagy legalább tanfolyam volna a megoldáshoz vezető út!

Kacsó Sándor

Megindult a repülőposta forgalom

(Bukarest. Agerpres) — A posta vezérigazgatósága közli, hogy 1947 január 15-től megkezdte a belföldi repülőposta forgalmat.

Küldeményeket Bukarest, Craiova, Temesvár, Arad, Nagyvárad, Szatmárnémeti, Kolozsvár, Nagyszeben, Constanta, Galati, Iasi és Bacau részére vesznek fel. A repülőpostaküldemények részére a fővárosban külön postaládákat állítottak fel, vidéken a postahivatalok vesznek fel küldeményeket. A repülőpostával küldött levelek pótdíja 20 grammonként 500 lej.

Itt írjuk meg, hogy Románia máától kezdve több európai állammal és az Északamerikai Egyesült Államokkal is felvette a repülő postaforgalmat.

Kiből áll a palesztinai ellenállási mozgalom?

(Páris) — Az utóbbi hetekben a palesztinai ellenállási mozgalom mindinkább valószínűsíti a háború jellegét öltötte fel. Ezt a háborút szabad harcosok viselik, mert az egyik hadsereg — zsidók — teljességgel láthatatlan, de meglehetősen inkább érezhető. Olykor vannak nyílt összecsapások is, legtöbbször azonban az angolok meglepetésszerűen esnek áldozatul a palesztinai ellenállási mozgalom bombáinak vagy golyóinak.

A palesztinai ellenállási mozgalom három szervezetet mondhat magának. Ezek a következők:

Hagana (Cionista Védelmi Szervezet). A vallásos alapon működő szervezet 300 városban és faluban bír csoporttal. Nem támad, csak védekezik s elítéli a merényleteket. A Hagana eredete még a török uralom idejére nyúlik vissza. A szervezet három osztályra oszlik: egy 30 ezer fős központi őrség, 16 ezer fős harc csoport és 6 ezer szabad harcos.

Irgun Zvai Leumi (Nemzeti Katonai Szervezet). Mintegy 18 ezer taggal rendelkező támadó különítmény. A szervezetet 1945-ben Raziel David alapította. Az alapítót az angol kémizslgálat tette el láb alól. A szervezet jelenlegi vezetője Begun Menachem, volt lengyel hadseregbeli katona.

A Stern nevű másik támadó szervezetet 1940-ben alapította Stern Ábrahám az Irgunból kivált tagokból. Stern 1941-ben az angolok által meg. Helyette a mozgalmat Friedmann-Yellin Ábrahám vezeti. A Stern szervezet magát „Izrael szabadságharcosai”-nak nevezi. A szervezet csak Palesztina teljes függetlenségéig alapján halad és az angolokkal tárgyal. Körülbelül 3000 tagja van és 1945 óta szorosban együttműködik az Irgun szervezettel. Harci módszere az egyéni merénylet s ennek eredményei nem lebecsülendők.

MEGSZÜNTETIK A KARTELEKET

Készül az iparközpontok felállításáról szóló törvénytervezet

(Bukarest. Agerpres) — A nemzetgazdasági minisztérium szakemberei az iparközpontok felállításáról szóló törvénytervezetet tanulmányozzák. A cél az, hogy az egyes iparágaknak ilyen központokba való szervezése révén megkönnyítsék a nyersanyagok és félgyártmányok beszerzésének megszervezését, a behozatalt, a termelést a belső piac és a kivitelt szükségletei szerint irányítsák, általában a termelés, forgalom és szétosztás menetét az általános érdekekhez szabják.

Ezeket a központokat a nemzetgazdasági minisztérium javaslatára a

gazdasági főtanács és a minisztertanács jóváhagyásával állítják fel.

E központok feladata lesz az egyes iparágak munkatervének megszabása, a termelésben való részesedés hányadának megállapítása, az üzemi és nyersanyagok szétosztása és felhasználásának ellenőrzése, a termelés szabványosítása, a termékek forgalmának ellenőrzése, általában a fejlődés elősegítését célzó valamennyi intézkedés megvalósítása.

A központok kereskedelmi ügyleteket is köthetnek a behozatalt a

pénzellátás, az áruk elhelyezése tekintetében. A központok előterjesztést tehetnek a nemzetgazdasági minisztériumnak, megkönnyítik tagjaik adózását, technikai intézmények felállításával hozzájárulnak egyes iparágak fejlesztéséhez.

A központokat a tagok közgyűlése által választott igazgatóság vezeti, amelyben 1—1 taggal részt vesz az Általános Munkaszövetség és a nemzetgazdasági minisztérium is.

Az új törvény egyik legfontosabb fejezete az lesz, amely a jelenleg létező kartelettek, eladási irodák s hasonló megsejntetését mondja ki.

Miről írjon a demokrata sajtó

Demokráciánk felelős és illetékes tényezői elégedetlenségük sajtónk teljesítményeivel. Illetékesességük nem abból a szakterelemből ered, amelyet az újságírók mesterségbeli tudása ad. Ez nem mindig megbízható. Megbízhatóbb a mindennapi élet tanúságtétele. A sajtónál ez a tanúságtétel az a hatás, amit lapjaink az olvasó tömegekből kiváltak. Ennek a hatásnak a felmérése és értékelése okozza felelőseink elégedetlenségét. Helyesen is van ez, mert így a bírálat valóban a legilletékesebb tényezőtől, a tömegtől jön. S ez nagyon megfelel a demokrácia szellemének. Már pedig ezért: a demokrácia szellemének jobb, fokozottabb, hatásosabb érvényesítéséért van a sajtónk. S ezért van a bírálat is.

Jelen kis cikkünk csak ösztökélés kíván lenni a kétségkívül nagy kérdés alapos megvitatására. Vitaindítás. Ezért nem a bőséges fejtegetés módszerét választja, hanem csak felveti a kérdést. S leszögez néhány megfigyelést, hogy ezekhez köthesse szempontjait.

Az elégedetlenség tehát az olvasók tömegéből fakad. Nem olyanok lapjaink, hogy tömegeink a magukéknak éreznék azokat. S ez igen nagy hiba, mert így demokratikus sajtó nem teljesítheti feladatát. A régi-fajta újságok azért kellett az olvasók tömege, hogy jó üzlet legyen. A mai demokratikus lapnak azért kell népszerűnek lennie, hogy elérkezhesse feladatát: a tömegek demokratikus nevelését s ezen keresztül mozgósíthatása is a tömegeket.

a demokratikus feladatok megoldására. Ezért a legtöbb szempont a demokratikus lap értékelésénél: ki tudja-e az olvasókból váltani azt a hatást, illetve azt a hatást váltja-e ki, amelyet a demokrácia megszilárdítása és fejlesztése érdekében ki akar váltani?

Erősen kínálkozik itt egy ellenvetés. Adjunk hangot neki: hátha a demokratikus lap azért nem népszerű, mert a tömeg nem demokratikus?! Az erre az ellenvetésre adott helyes felelet a kérdés teljes megvilágítását is jelenti:

— A demokrácia akkor igazi demokrácia, ha a tömegekért van. A demokratikus sajtó pedig akkor igazán az, ha ezt a tömegekkel meg tudja érzékelteni, ha ezt naponta, minden számával, lehetőleg minden sorával dokumentálni tudja.

Ez hát az elmélet. Most nézzük — éppen ilyen vázlatosan — a mi gyakorlatunkat. Sajtónk minden feladása méltatlankodva kapná fel a fejét, ha személy szerint érné a vád, hogy lapja nem eléggé demokratikus. Lapszakmokat kapkodna elő, hogy bebizonyítsa: hányzor írták le hiteket, hogy „a demokratikus sajtó a tömegekért van”. Felhozná, hogy milyen kényesen, sőt kínosan tartja magát a „vonalhoz”. Igazolná, hogy szinte minden lapszámban benne van minden demokratikus jelszó, minden demokratikus Ige, amit csak demokráciánk ma fontosnak tart. Ha aztán mindez még nem elég, ha a közönség mégsem szereti a lapot, akkor a baj

valóban a közönségben van, amely — úgy látszik — nem rajong eléggé a demokráciáért...

A baj azonban mégsem a közönségben van, hanem az újságokban. Talán éppen abban, hogy túlságosan sok a jelszó, túlságosan kínos a vonal, túlságosan harsognak a demokratikus Igék. Ez a sok túlság törvényszerűen hívja fel az olvasók figyelmét arra s váltja ki bosszankodását, ellenérzését amiatt, ami nincs úgy, ahogyan a jelszó, a vonal, a demokratikus Ige mondja. A demokrácia megvalósulásának hiányosságait érzi az olvasó s aztán azt, hogy ezekről a sajtó semmit vagy nagyon keveset s azt is félve, gyámoltalanul ír. Az olvasó közönség azt érzi, hogy a sajtó nem küzd eléggé a demokrácia gyakorlati tartalmáért. Nem küzd érte. Nem küzd a tömegért.

Nem elég az Ige! Testi is kell lennie! Az újságírásban akkor lesz testté az Ige, ha az újságíró felzabálja a demokráciáért való bátor küzdelemre; ha bírált, ha rámutat a hiányosságokra s meggarcol minden akadályt, amely a demokrácia kibontakozásának útjába áll, vagy kerül. Ha ezt teszi, úgy dokumentálni fogja azt, hogy valóban a széles tömegek érdekeiért küzd s hogy valóban ez a demokrácia.

Csakhoggy: van itt valami. Valami súlyos örökség a múltból, valami gátlás. Nem ismerjük még eléggé az építő bírálat hanghordozását és módszereit. A múltból jött demokráta újságíró annak idején úgy bírált, harcolt, támadott, hogy utálta a rend-

